

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Sekretarz Stanu
Ryszard Bartosik

Warszawa, 28 listopada 2023 r.
znak sprawy: DPB.bk.541.53.2023

Pan Przemysław Bochat
Prezes
Polskiego Związku Producentów Roślin Zbożowych

Dotyczy: przestrzegania norm zawartych w rozporządzeniu MRiRW

Szanowny Panie Prezesie,

obowiązek wdrożenia normy warunkowości GAEC 6, dotyczącej minimalnej pokrywy glebowej w celu uniknięcia niepokrycia gleby roślinności w najwrażliwszych okresach, wynika z art. 13 i załącznika III rozporządzenia (UE) 2021/2115 (1). Zostały one wpisane do Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Do polskiego porządku prawnego normy zostały wprowadzone rozporządzeniem w sprawie norm (2). Zgodnie z § 4 tego rozporządzenia, wdrożenie tej normy w Polsce nakłada obowiązek utrzymania okrywy ochronnej gleby co najmniej od 1 listopada do 15 lutego kolejnego roku na powierzchni stanowiącej co najmniej 80% gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa. Taki sposób wdrożenia normy został wypracowany w ramach negocjacji z Komisją Europejską zapisów projektu Planu Strategicznego. Komisja dążyła do zobligowania Polski do przyjęcia wymogu utrzymania okrywy glebowej na powierzchni 100% gruntów ornych w gospodarstwie. Ostatecznie, Komisja zgodziła się na obniżenie poziomu utrzymania okrywy glebowej do 80% gruntów ornych w gospodarstwie.

Warunkowość dotyczy wszystkich rolników wnioskujących o przyznanie:

- płatności bezpośrednich (obejmujących również ekoschematy obszarowe i płatności dobrostanowe),
- płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych,
- płatności ekologicznych,
- premii z tytułu zalesień, zadrzewień lub systemów rolno-leśnych oraz
- płatności dla obszarów z ograniczeniami naturalnymi lub innymi szczególnymi ograniczeniami (ONW).

Oznacza to, że również rolnicy wnioskujący o przyznanie płatności w ramach ekoschematu Integrowana Produkcja Roślin muszą spełniać wszystkie normy i wymogi w ramach warunkowości. W tym kontekście pragnę zwrócić uwagę, że informacje dotyczące warunkowości zamieszczone są na stronie internetowej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi w lokalizacji:

<https://www.gov.pl/web/rolnictwo/warunkowosc2>, jak również prowadzone były liczne szkolenia w tym zakresie. Warto ponadto zaznaczyć, że nie ma obowiązku utrzymania okrywy ochronnej gleby co najmniej od 1 listopada do 15 lutego kolejnego roku na powierzchni stanowiącej 20% gruntów ornych wchodzących w skład gospodarstwa. Dodatkowo należy mieć na względzie, że wymóg normy GAEC 6 może być spełniony poprzez utrzymanie okrywy glebowej w formie zarówno okrywy roślinnej (uprawy ozime, trawy na gruntach ornych, międzyplony ozime, samosiewy zebranej uprawy), jak i poprzez pozostawienie ścierniska, resztek poźniwnych lub mulczu. Natomiast w sytuacji uprawy kukurydzy, która zostaje zebrana na plon główny po 1 listopada, można uznać spełnienie okrywy ochronnej gleby w ramach GAEC 6, jeżeli siew kolejnej rośliny, zostanie wykonany w jak najkrótszym terminie, niezbędnym do jego przeprowadzenia. Takie podejście zakłada, że wysiana uprawa ozima po wejściu będzie stanowić okrywę glebową.

Należy jednocześnie pamiętać, że spełnienie wymogu okrywy glebowej może być przedmiotem oceny inspektora Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa podczas kontroli na miejscu. Kontrola weryfikująca spełnienie normy, tzn. pozostawienie minimum 80% powierzchni gruntów ornych pod okrywą ochronną gleby jest realizowana w czasie, kiedy norma obowiązuje, tzn. od dnia 1 listopada do dnia 15 lutego. Jest możliwe wcześniejsze, przed dniem 1 listopada, stwierdzenie

przestrzegania normy GAEC 6 np. w przypadku prowadzenia uprawy traw na gruncie ornym, upraw ozimych, międzyplonów ozimych.

Niezależnie od powyższego, warto zaznaczyć, że w Metodocyce Integrowanej Produkcji Kukurydzy (wydanie czwarte zmienione), zatwierdzonej przez Głównego Inspektora Ochrony Roślin i Nasiennictwa do stosowania od 1 stycznia 2024 r., na liście obligatoryjnych czynności i zabiegów w integrowanej produkcji (IP) kukurydzy brak jest już orki jesiennej.

Odnośnie informacji zawartych w Państwa piśmie w zakresie kar administracyjnych nakładanych w przypadku niespełnienia normy GAEC 6 informuję, że przywołane przez Państwa zmniejszenia odwołują się do niezgodności umyślnych, rozumianych jako celowe działanie rolnika. Wówczas zmniejszenie płatności wynosi co najmniej 15%, ale ARiMR jako agencja płatnicza, na podstawie oceny niezgodności może podjąć decyzję o zwiększeniu tego odsetka nawet do 100% całkowitej kwoty płatności. Natomiast w przypadku, gdy stwierdzona niezgodność wynika z zaniedbania ze strony rolnika (niezgodność nieumyślna) - obniżka ta będzie co do zasady stanowić 3% całkowitej kwoty płatności. W zależności od wagi stwierdzonych nieumyślnych niezgodności zmniejszenie płatności może zostać obniżone do 1% lub zwiększone do 5% całkowitej kwoty płatności (załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie liczby punktów (3), kolumna druga).

Z wyrazami szacunku

Ryszard Bartosik

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego

Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013

- (2) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 marca 2023 r. w sprawie norm oraz szczegółowych warunków ich stosowania (Dz. U. poz. 478)
- (3) rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 5 lipca 2023 r. w sprawie liczby punktów, jaką przypisuje się stwierdzonej niezgodności, oraz procentowej wielkości kary administracyjnej w zależności od liczby punktów przypisanych stwierdzonym niezgodnościom (Dz. U. poz. 1382 oraz poz. 2022)